

Jornada Participativa 3:

Presentació i Validació del nou Pla de Ciutadania

18:00 – 20:00h, 15 DESEMBRE 2023
Sala Noble, Sant Hilari Sacalm

MEMÒRIA

Índex de continguts

Introducció.....	2
Objectius de la Sessió.....	3
Participants.....	3
Ordre del Dia.....	4
1 Presentació política.....	4
2 Presentació metodològica.....	5
3 Presentació del Pla de Ciutadania.....	7
Propòsit.....	7
Principis.....	7
Eixos.....	7
4 Validació i priorització.....	8
5 Properes Passes.....	9
6 Cloenda i 70 mesures.....	9

Ús del llenguatge inclusiu

En la redacció d'aquest document, la cooperativa Resilience.Earth utilitza el llenguatge inclusiu, seguint les directrius de l'enfocament basat en el gènere i en els drets humans (EBGiDH). És per aquest motiu que el present informe s'escriu utilitzant principalment paraules en gènere neutre i parlant de «persones». L'ús del llenguatge inclusiu surt d'un compromís per a contribuir a la construcció de l'equitat de gènere, entre altres equitats¹, enteses des de la interseccionalitat i el decolonialisme.

¹ Els "Big Eight" identificadors socials són: habilitat; edat; etnicitat; gènere; raça; religió; orientació sexual; i estatus socioeconòmic. Al 2017, l'associació nacional d'escoles independents dels Estats Units (NAIS) va ampliar aquesta llista original, amb els següents identificadors: imatge corporal; nivell educatiu assolit; nivell social/acadèmic assolit; origen familiar; construcció familiar; origen geogràfic/regional; idioma(es); estil d'aprenentatge; creences (polítiques, socials, religioses), globalisme/internacionalisme.

Introducció

L'any 2021 la Generalitat de Catalunya va iniciar un procés participatiu per a elevar a escala de norma les recomanacions internacionals per eradicar el racisme. Aquest procés ha culminat amb la proposta de la Llei d'Antiracisme, que actualment es troba en fase d'aprovació, una nova llei pionera que pretén que cap persona racialitzada pateixi de la violència del racisme, augmentant així el benestar de tota la ciutadania i aconseguint societats més justes i solidàries, on tothom pugui aportar i sentir-se reconeguda.

L'avantprojecte de llei contra el racisme en totes les seves formes i expressions està basada en els tres pilars següents:

- Transversalització de les Polítiques Migratòries
- Impuls del Sentit de Pertinença Col·lectiu
- Vida Digna i Compartida

Amb l'objectiu d'aterrar i arrelar aquesta proposta d'àmbit autonòmic, es va escollir el poble de Sant Hilari Sacalm per a dur a terme un projecte pilot que permetés desenvolupar la llei en l'àmbit local des d'una metodologia engrescadora i participativa, basada en el disseny regeneratiu, la resiliència comunitària, la descolonització i la interseccionalitat.

El juliol del 2023, el procés va començar a posar-se en marxa al poble de Sant Hilari, acompanyat d'una gran voluntat política i tècnica i una població activa, receptiva i generosa que ha permès el seu desenvolupament. Després d'un temps de realitzar entrevistes individuals i sessions comunitàries, va arribar la primera Jornada Participativa, realitzada el **28 d'octubre, d'11 a 13 h** a la Sala Noble de Sant Hilari.

En aquesta jornada, es va compartir i avaluar el relat de Sant Hilari que va sortir del procés de diagnosi, revisant-lo amb les assistents que hi havia a la sala. També es va revisar el propòsit i els principis del nou Pla de Ciutadania i es van recollir propostes per cada Eix estratègic. Des d'aquí, es va plantejar la següent Jornada Participativa, realitzada el **25 de novembre, d'11 a 13 h** a la Sala Noble de Sant Hilari.

En la segona jornada, es va revisar el propòsit, els principis i els eixos, es van emplenar els diferents eixos estratègics amb accions i es va generar un espai de presa de corresponsabilitat, detectant els lideratges necessaris per a cada eix. Finalment, es va plantejar la tercera i última Jornada Participativa per la co-producció del Pla de Ciutadania de Sant Hilari Sacalm, el **15 de desembre, de 18 a 20 h** a la mateixa Sala Noble.

Objectius de la Sessió

Els **objectius** de la sessió van ser:

1. Celebrar el procés de co-producció
2. Validar el Pla de Ciutadania (Propòsit, Principis, Eixos, Objectius Estratègics)
3. Apel·lar a la corresponsabilitat de les persones
4. Socialitzar la iniciativa de les 70 mesures

Participants

En aquesta tercera trobada hi van participar més de 50 persones de diversos sectors de la població, recorreguts migratoris, edats, gèneres i trajectòries diferents, així com persones tècniques i polítiques d'administracions de pobles propers.

Participants (55)	Persones representant majoritàriament habitants de Sant Hilari Sacalm
Equip Govern (2)	<ol style="list-style-type: none">1. Jordi Rotllant, alcalde i responsable de Seguretat ciutadana i governació2. Tònia Canudas, regidora de benestar social, ciutadania, solidaritat, polítiques d'igualtat, i educació
Equip Tècnic (3)	<ol style="list-style-type: none">1. Maite Irazola, tècnica de Ciutadania, Ajuntament de Sant Hilari Sacalm2. Salma Amazian, tècnica de Direcció General de Migracions, Refugi i Antiracisme a Barcelona3. Verònica Rincón, tècnica de Serveis Territorials del Departament d'Igualtat i Feminismes a Girona.
Equip de Facilitació Estratègica (1)	<ol style="list-style-type: none">1. Erika Zárate, estratega i facilitadora comunitària, cooperativa Resilience.Earth
Equip de Comunicació (2)	<ol style="list-style-type: none">1. Àlex Espuña, comunicador especialitzat en comunicació per a la transformació ecosocial, cooperativa Resilience.Earth2. Laura Lluell, cap de comunicació, Ajuntament de Sant Hilari Sacalm.

Ordre del Dia

L'ordre del dia plantejat per la Jornada va ser el següent:

HORA	ACTIVITAT
18:00	Presentació política
18:15	Presentació metodològica
18:25	Presentació del Pla de Ciutadania
18:50	Validació i prioritització
19:20	Properes passes
19:25	Presentació de les 70 mesures
19:40	Cloenda i refrigeri

1 Presentació política

La jornada la va iniciar en Jordi Rotllant, l'alcalde de Sant Hilari Sacalm, donant la benvinguda a tothom, persones ciutadanes, tècniques, polítiques, i també a les representants de la Generalitat; la directora general Eunice Romero Rivera, el Sr. Pere Cortada, la Sra. Salma Amazian i a la Sra. Verònica Rincón. Va ressaltar els objectius de la jornada i també va reconèixer la feina feta prèviament al municipi per part de l'àrea d'acollida i entitats del poble. Va ressaltar el propòsit del pla, per reconciliar les diferències i convertir-les en una de les fortaleses del poble. Finalment, va agrair la participació del Grup Arrel com a cos ciutadà que va vetllar per les diverses veus del poble al llarg del procés, i el cos tècnic que ha dedicat temps per revisar el pla de ciutadania segons la seva perspectiva tècnica. Fets els agraïments, va donar la paraula a l'Eunice Romero.

Eunice Romero, directora general de Migracions, Refugi i Antiracisme de la Generalitat de Catalunya va agafar la paraula per ubicar el procés com a pilot i pioner, i a més, un exemple d'una iniciativa de col·laboració municipal-nacional. Animant la participació en aquesta última jornada d'aquest any, però ressaltant que és un pla viu i que hi haurà espais diversos on la gent pot continuar participant tant en el contingut com la implementació del pla.

Imatge 1: Presentació política de les jornades, amb Verònica Rincón, Eunice Romero, Jordi Rotllant i Salma Amazian, d'esquerra a dreta de la taula

2 Presentació metodològica

Per tal d'explicar el procés metodològic seguit durant el procés participatiu, l'Àlex Espunya, comunicador de la cooperativa Resilience.Earth, va presentar un vídeo que recull imatges de les activitats del procés participatiu fins la tercera jornada, alhora animant la participació de la ciutadania en revisar i validar el nou Pla de Ciutadania en aquesta última jornada.

Després, l'Èrika Zárata, de la cooperativa sense ànim de lucre Resilience.Earth, assessora del procés, va presentar l'ordre del dia de la Jornada i l'encàrrec inicial que van rebre des de la Direcció General de Migracions, Refugi i Antiracisme i el municipi de Sant Hilari Sacalm, per dissenyar i facilitar aquest procés participatiu:

Coproduir el nou Pla de Ciutadania de Sant Hilari Sacalm a través d'un procés participatiu arrelat al territori que faciliti a la població teixir diàleg intercultural, nodrir els vincles comunitaris i generar nous relats emergents.

Seguidament, la Salma Amazian, tècnica de la Direcció General d'Antiracisme, Migracions i Refugi, va relatar la història de la gènesi d'aquest projecte pilot, com a procés pioner que estableix el camí pels altres municipis, per incorporar els pilars de la nova llei d'antiracisme en l'àmbit pràctic i local. També va explicar les fases del procés de co-producció, des de les fases cronològiques (Diàgnosi, Co-Producció i Validació) com les fases transversals (Coordinació, Seguiment i Avaluació, Comunicació Participativa, Sistematització). Per més informació, podeu consultar la Memòria Global del Procés de Co-Producció penjada a la web de l'ajuntament de Sant Hilari Sacalm.

Imatge 2: La Salma Amazian presentant de les fases del procés

La Verònica Rincón, tècnica de Serveis Territorials del Departament d'Igualtat i Feminismes a Girona, va compartir els agents clau que van participar en la co-producció, que gràcies a tots aquests agents va ser possible generar un Pla de Ciutadania amb la màxima diversitat de veus possible.

GRUP ARREL Un grup de 16 persones voluntàries del poble, representant la diversitat de Sant Hilari, encarregades d'assegurar que el procés sigui participatiu i transparent.	COS TÈCNIC Més de 30 persones tècniques de l'ajuntament, el Consell Comarcal i la Generalitat, encarregades d'assegurar la viabilitat tècnica del Pla.	COS POLÍTIC L'alcalde amb tot el consistori van impulsar aquest procés des de l'inici, com a expressió de la seva voluntat i compromís política per a la convivència i participació ciutadana.	EL POBLE Persones a títol personal o representant alguna entitat, empresa, encarregades per fer propostes estratègiques pel Pla de Ciutadania.
--	--	--	--

Imatge 4: La Verònica Rincón presentant els agents actius del procés de co-producció

Per últim, l'Erika va compartir algunes dades de participació als diversos espais de participació que ha hagut des del juliol 2023, específicament:

- 5 Sessions amb el Grup Arrel, format per 16 persones
- Entrevistes presencials i enquestes virtuals amb 21 persones / entitats clau
- 5 Sessions Temàtiques de Diagnosi i Proposta (100+ persones en total)
- 2 Jornades participatives de Diagnosi i Coproducció (90+ persones en total)
- 2 Sessions amb joves de l'institut (40+ joves en total)
- 2 Sessions de treball tècnic amb l'equip de l'Ajuntament, el Consell Comarcal i la Generalitat (19 persones en total)
- 3 Sessions de disseny de la campanya de comunicació amb comunicadores locals

3 Presentació del Pla de Ciutadania

Per a la presentació del nou Pla de Ciutadania, entre diverses membres del Grup Arrel i persones tècniques de l'Ajuntament i el Consell Comarcal, van exposar el seu resultat. La Tònia Canudas, regidora de benestar social, ciutadania, solidaritat, polítiques d'igualtat, i educació i la Maite Irazola, tècnica de Ciutadania de l'Ajuntament de Sant Hilari Sacalm, van iniciar la presentació amb una explicació del propòsit. En continuació, la Mariem Abhri i en Jordi Dou van presentar els quatre principis acordats i definits pel poble durant la jornada prèvia de Coproducció i Corresponsabilitat.

Propòsit

Cultivar una cultura local inclusiva que permeti desenvolupar identitats plurals, sanar el passat, reconciliar el present i regenerar el futur per tal de liderar un canvi territorial.

Imatge 5: La Tònia Canudas i la Maite Irazola presentant el propòsit del pla de ciutadania.

Principis

- Equitat** Per expressar la nostra pluralitat amb igualtat de drets, hem de satisfer les nostres necessitats amb atenció a les diversitats.
- Inclusió** La inclusió de noves perspectives augmenta la resiliència de la nostra comunitat, i valorar els punts de vista diferents ens aporta noves capacitats.
- Diàleg** L'escolta ens permet respondre per evolucionar, i deixar de reaccionar al canvi des de la rigidesa.
- Participació** Per ser part activa d'una comunitat hem de cobrir les nostres necessitats individuals, per la qual cosa hem de canviar les condicions que no ens permeten empoderar-nos.

Imatge 6: La Mariem Abhri i en Jordi Dou, membres del Grup Arrel, presentant els quatre principis del nou pla de ciutadania

En continuació, els eixos van ser presentats per parelles, formades per persones del Grup Arrel, persones tècniques de l'ajuntament i la regidora Tònia Canudas.

Eixos

- Eix 1: ARTICULACIÓ (xarxa)** Impulsar una comunitat enxarxada, participativa i col·laborativa, capaç d'afrontar canvis amb agilitat i cura.
- Eix 2: Diàleg** Facilitar la creació d'una comunitat inclusiva que garanteixi l'equitat i permeti el desenvolupament i l'expressió d'identitats plurals.
- Eix 3: Formació** Acompanyar a tots els sectors i les comunitats de Sant Hilari perquè puguin tenir les capacitats per regenerar el futur.
- Eix 4: Drets bàsics** Garantir els drets bàsics perquè tota la població pugui viure amb dignitat i participar plenament en l'àmbit comunitari.
- Eix 5: Comunicació** Liderar un canvi local i territorial visibilitzant el procés viscut a Sant Hilari.

Imatge 7: Membres del Grup Arrel, persones tècniques de l'ajuntament i la regidora de participació presentant els eixos.

4 Validació i priorització

A través d'un espai dinamitzat, es va demanar a les assistents de validar els objectius i establir un calendari per a les propostes. Això es va fer utilitzant una activitat anomenada “dotmocracy”, on la gent col·locava gomets a diferents columnes que representaven els anys (de 2024 a 2027) segons el seu criteri de priorització. D'aquesta manera, validaven quins eren els objectius i amb quina necessitat temporal s'haurien de complir. També hi va haver un espai on la gent podia fer comentaris o fer propostes d'accions, per tal d'ampliar o reconfirmar les accions ja recollides en les anteriors fases.

EIX 1: Articulació (XARXA)

Impulsar una comunitat enxarxada, participativa i col·laborativa, capaç d'afrontar canvis amb agilitat i cura.

Pla de Ciutadania de Sant Hilari Sacalm

Per una vida més digna i compartida entre totes i tots.

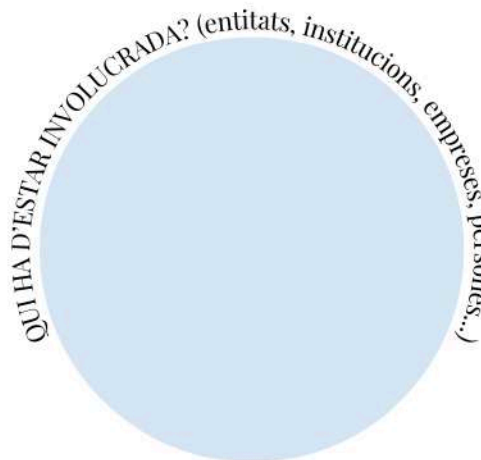
OBJECTIU 1.1 Descentralitzar els espais de presa de decisions

PRIORITZACIÓ AMB GOMETS:
verd – prioritari
groc – no prioritari

ALGUNES ACCIONS PROPOSADES:

- Donar a conèixer les taules sectorials per a les seves funcions i objectius, i com espais de diàleg, articulació i de presa de decisions.
- Incorporar la participació ciutadana com a pràctica transversal de l'administració pública, per poder comptar amb la diversitat de veus del municipi.
- Promoure la participació ciutadana als Plens Municipals.

OBSERVACIONS / NOVES PROPOSTES:

Imatge 8: Exemple d'un llenç per recollir propostes i compromisos.

Imatge 9: Assistents participant de la dinàmica de validació i prioritització

5 Properes Passes

Es va presentar una diapositiva on s'hi podien veure reflexades les properes passes plantejades, que eren:

- [Primer trimestre] Aprovació pel Ple municipal
- [2014-2018] Implementació del Pla
- [2024] Avaluació anual del Pla
- [2024-en endavant] Adaptació del Pla a nous contextos

6 Les 70 Mesures i Cloenda

Per acabar la tercera i última jornada participativa, la Salma Almazian, tècnica de Migracions, Refugi i Antiracisme, va presentar el vídeo de les 70 mesures per a la transformació social i institucional, un compromís del govern de la Generalitat de Catalunya per a un país lliure de racisme. L'Eunice Romero, directora genreal de Migracions, Refugi i Antiracisme va tancar la jornada amb un discurs de clausura, després de la qual les participants van gaudir en un bon refrigeri i bones converses.

Imatge 10: Assistents durant la clausura de l'esdeveniment